

**A reformáció emlékezete a kora újkori Magyarországon  
(Protestáns és katolikus értelmezések a 16–18. században)  
– tudományos konferencia –  
2017. május 18–20.**

**A konferencia rendezői és támogatói:**

Debreceni Egyetem BTK Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézet (Reformációkutató és Kora Újkori Művelődéstörténeti Műhely és a Magyar Emlékezhelyek Kutatócsoport – NKFIH/OTKA támogatással),  
Debreceni Egyetem BTK Irodalomtudományok Doktori Iskola,  
Tiszántúli Református Egyházkerület,  
Debreceni Református Kollégium,  
Debrecen Megyei Jogú Város,  
MTA BTK Irodalomtudományi Intézet Reneszánsz Osztály, együttműködve a tudományegyetemek régi magyar irodalom tanszékeivel,  
Reformáció Emlékbizottság,  
Refo 500 – Refo RC nemzetközi konzorcium,  
Országos Széchényi Könyvtár

**2017. május 18. (csütörtök)  
Helyszín: Debreceni Egyetem, I. em. Aula**

**13.30–14.00 A konferencia megnyitója (levezető elnök: Bitskey István)**

Köszöntők:

Szilvássy Zoltán, a Debreceni Egyetem rektora

Hafenscher Károly, Magyarország Kormánya Reformáció Emlékbizottságának miniszteri biztosa

Papp László, Debrecen polgármestere

Győri L. János, a Tiszántúli Református Egyházkerület Református Művelődés- és Iskolatörténeti Kutatóintézetének igazgatója

14.00–14.30 A Klaniczay-díj átadása

14.30–14.50 Szünet

**14.50–16.20 – 1. ülés (elnök: Kecskeméti Gábor)**

P. Vásárhelyi Judit: A reformáció százéves évfordulója a heidelbergi egyetemen

Imre Mihály: Protestáns-katolikus polémia az 1617-es centenáriumról, a magyar recepció jelei

Szabó András: 1617 – a reformáció századik évfordulója Magyarországon

Vita

16.20–16.40 Szünet

**16.40–18.40 – 2. ülés (elnök: Szabó András)**

Heltai János: A mennyei tudomány tiszta világos folyamja (Egyház- és reformációtörténeti reflexiók az 1616–1619-es évek vitáirataiban és prédikációiban)

Fazakas Gergely: „Post tenebras lux” – *A tudatlanság homályának és a reformáció világosságának* nyelvi hagyománya a 16–18. században

Bitskey István: Vita a reformáció évfordulójáról 1717-ben

Csepregi Zoltán: Reformációs évfordulók német és magyar földön: 1717 és 1730

Vita

19.30 Fogadás a helyszínen (a fogadást adja: a Debreceni Egyetem rektora)

**2017. május 19. (péntek)**  
**Helyszín: Debreceni Egyetem, I. em. Aula**

9.00–10.30 – **3. ülés (elnök: Ittész Gábor)**

Verók Attila: Luther és Honterus emlékezete az erdélyi szászoknál a kora újkorban

Ősz Sándor Előd: Luther-könyvek Erdélyben

Guitman Barnabás: A Sáros vármegyei reformáció protestáns emlékezetének rétegei

Vita

10.30–10.50 Szünet

10.50–11.50 – **4. ülés (elnök: Szelestei Nagy László)**

Petneházi Gábor: Szaftos történetek. Luther egyik exempluma a magyar kéziratok hagyományban

Papp Ingrid: Lutheránus prédikátorok és a sérthetetlen szent könyv

Vita

11.50–13.45 Ebédszünet

13.45–15.15 – **5. ülés (elnök: Bartók István)**

Knapp Éva: Arbor haereseon

Balázs József: A katolikus és protestáns felekezeti vita a 16. századi iszlámellenes irodalomban

Lázár István Dávid: Az 1584-es Nagyváradi Hitvita

15.15–15.35 Szünet

15.35–17.35 – **6. ülés (elnök: Balázs Mihály)**

Báthory Orsolya: Pázmány Péter *Peniculus Papporum*

Ajkay Alinka: „Calvinus megvallja” Pázmány *Institutio*-értelmezése

Oláh Róbert: „Kalauznak *calumnia* minden dolga”: Pósházi János válasza Pázmány Péternek a reformáció kezdetéről

Hargittay Emil: Nem felelnek a *Kalauzra*? A Pázmány halála utáni *Kalauz*-bírálatokról

17.35–18.00 Szünet

18.00 Kamarakonzert a helyszínen (A Debreceni Református Kollégium Kántusa)

19.00 Fogadás a helyszínen (a fogadást adja: Debrecen polgármestere)

**2017. május 20. (szombat)**  
**Helyszín: Debreceni Református Kollégium, Díszterem**

9.00 Bölcskei Gusztáv, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem rektora: Köszöntő – Gondolatok az 1567-es debreceni zsinat jelentőségéről a 450. évfordulón

9.20–10.50 – **7. ülés (elnök: Bölcskei Gusztáv)**

H. Hubert Gabriella: A reformáció gyülekezeti énekeinek emlékezete a 16–18. századi énekeskönyvi kánonban

Nagy Levente: Agyagfalvi Sándor Gergely énekeskönyve és a román reformáció

Kovács Sándor: Dávid Ferenc, a felejtés és emlékezet között

Vita

10.50–12.15 – *Protestáns üzenetek* – Közös részvétel az időszakos kiállítás megnyitóján (Tiszántúli Református Egyházkerületi Gyűjtemények) – **G. Szabó Botond** gyűjteményigazgató köszöntője

12.15–14.00 Ebédszünet

14.00–15.00 **8. ülés (elnök: Heltai János)**

Magyar Balázs Dávid: Kálvin János (és Luther Márton?) házassági és családi életre vonatkozó elgondolásainak recepciója Tarpai Szilágyi András *Könyvecske a házasság és válás keresztyéni módjáról* (1667) című művében

Tóth Zsombor: Hosszú reformáció és kálvinista „hagiográfia”: Kálvin János latin nyelvű életrajzának 18. századi ismeretlen magyar fordítása

Vita

15.00–15.20 Szünet

15.20–16.50 – **9. ülés (elnök: Imre Mihály)**

Csorba Dávid: A reformáció 1717-es ünnepe Patakon

Tóth Gergely: *Historia querelarum*. Sérelmekből összeálló egyháztörténet Okolicsányi Pál *Historia diplomatica* című munkájában

Szabadi István: Sinai Miklós reformációképe

Vita

16.50 **Zárszó** + rövid tájékoztató a jövő évi kolozsvári Rebakucsról

17.30 Záró fogadás a helyszínen (a fogadást adja: a Debreceni Református Hittudományi Egyetem rektora); borkóstoló